

Chestiunea 3

Cu privire la sistemul de protecție a indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate în Republica Moldova (cadrul legal, cadrul instituțional, situația la zi)

Sistemul național de protecție a indicațiilor geografice (IG), denumirilor de origine (DO) și specialităților tradiționale garantate (STG) al Republicii Moldova se află în proces de consolidare. În acest sens remarcăm armonizarea pe parcursul anilor 2007-2010 a legislației naționale în domeniu cu directivele europene, intensificarea dialogului interinstituțional în vederea consolidării sistemului de protecție a IG, DO, STG, elaborarea și aprobarea în noiembrie 2012 a **Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020 (în continuare - Strategia)** și a **Planului de acțiuni pentru anii 2012-2014 privind implementarea prevederilor Strategiei (în continuare - Planul de acțiuni)**, care trasează principalele obiective strategice ale Republicii Moldova pentru perioada menționată, printre care se numără sporirea capacităților instituționale ale autorităților competente implicate în dezvoltarea și promovarea sistemului și cointeresarea potențialilor beneficiari în promovarea produselor autohtone cu IG, DO și a STG.

Cadrul normativ în domeniul de referință a evoluat pe parcursul anilor de la prevederi generale la un cadru normativ complex, armonizat cu acquis-ul comunitar și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, referitoare la domeniul dat ([Anexa 4](#)).

O componentă de bază a sistemului de protecție a IG și DO este asigurarea respectării drepturilor asupra unei indicații geografice sau denumiri de origine care în Republica Moldova se poate realiza:

I. La inițiativa titularul dreptului de utilizare a unei IG sau DO, prin intermediul:

- mijloacelor de drept civil
- mijloacelor de drept penal
- mijloacelor de drept administrativ:

În alegerea mijlocului de asigurare a dreptului privind IG se va ține cont de gravitatea încălcării precum și de proporțiile daunelor cauzate (spre exemplu pentru daune mai mari de 50000 lei va fi intentat un proces penal)

De asemenea, în dependență de gravitatea infracțiunii, răspunderea pentru încălcarea drepturilor privind o IG poate varia de la amendă în cuantum de 1600 lei până la 5 ani de privațiune de libertate.

Titularul dreptului de utilizare a unei IG sau DO are și posibilitatea de a solicita **asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală la frontiera** Republicii Moldova. Titularul unui drept de utilizare privind IG, care presupune că în cazul trecerii de mărfuri peste frontiera vamală pot fi încălcate drepturile lui de proprietate intelectuală, are posibilitatea de a solicita asistență organelor vamale prezentând o cerere de intervenție a organului vamal. În cazul în care cererea este acceptată, organul vamal acordă asistență titularului de drepturi pentru un 1 an. În cazul trecerii peste frontiera Republicii Moldova a mărfurilor cu protecție, organul vamal informează serviciul vamal și titularul de drepturi și reține mărfurile contrafăcute sau care lezează într-un alt mod drepturile de proprietate intelectuală.

II. Ex-officio, la inițiativa organelor abilitate cu asigurarea respectării drepturilor asupra IG și DO.

Atât în procedura penală cât și în procedura contravențională, organele de urmărire penală și agentul constatator pot acționa ex-officio. Astfel, pornirea urmăririi penale în temeiul

infracțiunii de încălcare a dreptului asupra IG se va face în baza: plîngerii, denunțului, autodenunțului, depistării infracțiunii nemijlocit de către colaboratorii organului de urmărire penală.

În cazul în care organul de urmărire penală sau agentul constatator depistează nemijlocit sau este sesizat despre săvîrșirea sau pregătirea pentru săvîrșirea unor infracțiuni de încălcare a dreptului asupra unui obiect de proprietate industrială, acesta notifică titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform legislației privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate despre acestea. În aceste cazuri, urmărirea penală se pornește, dacă titularul de drepturi, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării, va depune plîngerea, în caz contrar organul de urmărire penală nu pornește urmărirea penală.

De asemenea, unele din măsurile aplicabile la frontiera Republicii Moldova în vederea protecției IG, pot fi inițiate ex officio de către organele vamale.

Cadrul instituțional:

Unica autoritate care acordă pe teritoriul Republicii Moldova protecție juridică indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate este AGEPI, care este de asemenea și Autoritatea competentă în cadrul Uniunilor speciale a țărilor membre ale Convenției de la Paris și ale Aranjamentului de la Lisabona;

AGEPI este de asemenea instituția responsabilă de asigurarea întregului proces de examinare și înregistrare a IG, DO și STG (publicare, consultări publice, recepționare opoziții, examinare, acordare a protecției etc.), Legea 66/2008 prevede un regim unic de depunere și de publicare în BOPI pentru toate tipurile de opoziții și pentru toate categoriile de produse.

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 644 din 19.07.2010 cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate și a autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse, au fost desemnate, conform domeniilor reglementate, următoarele autorități:

- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Culturii;
- Ministerul Mediului și
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

De asemenea, au fost desemnate 10 autorități competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea produselor cu IG, DO și a STG.

În vederea asigurării respectării drepturilor, la fel ca și în cazul altor obiecte de PI, sunt implicate mai multe autorități: Serviciul Vamal (asigurarea protecției la frontieră), Ministerul Afacerilor Interne și Agenția pentru Protecția Consumatorului (în calitate de agenți constatatori pentru supravegherea pieței, în cazul asigurării protecției ex-officio).

Pentru a vedea care este gradul de pregătire a acestor autorități pentru punerea în aplicare a mecanismelor de protecție a IF, DO și STG, AGEPI a efectuat un sondaj, rezultatele căruia vor fi prezentate mai jos.

Indicații geografice și denumiri de origine protejate în Republica Moldova (situația la zi):

În conformitate cu legislația națională, protecția juridică a indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate pe teritoriul Republicii Moldova se asigură în temeiul înregistrării lor la AGEPI, în modul stabilit de lege, sau în baza tratatelor internaționale, inclusiv a acordurilor bilaterale, la care Republica Moldova este parte.

La data de 31.03.2013 pe cale națională erau protejate 9 denumiri de origine dintre care doar 2 naționale (Ciumai și Românești), alte două cereri pentru denumiri de origine fiind în proces de examinare.

De asemenea, trebuie de menționat depunerea la AGEPI în anul 2012 a primelor cereri de înregistrare a IG după intrarea în vigoare a Legii nr. 66/2008. Astfel, prin procedura națională au fost depuse 4 cereri de înregistrare a următoarelor IG autohtone: Codru, Ștefan Vodă, Valul lui Traian și Divin. Toate cererile menționate au fost publicate în Buletinul Oficial de Proprietate industrială (BOPI). Pentru 3 din ele a fost deja efectuată examinarea, fiind emise 2 avize provizorii de respingere în baza unor mărci anterioare pentru IG Codru și Valul lui Traian, iar pentru Ștefan Vodă a fost emisă decizia de acceptare (detalii în [Anexa 5](#)).

Concomitent, în calitate de autoritate competentă a Republicii Moldova în cadrul Uniunii Speciale a țărilor membre la Aranjamentul de la Lisabona, AGEPI a recepționat de la Biroul Internațional al OMPI 839 de notificări privind înregistrările internaționale ale DO, dintre acestea 830 au obținut protecție pe teritoriul Republicii Moldova, 6 nu au întrunit condițiile de acordare a protecției, iar altele 3 urmează să fie examinate în termenele prevăzute de Aranjamentul de la Lisabona (vezi [Anexa 6](#)). Totodată, în urma invalidării în țările de origine și radierii din Registrul Internațional, au încetat să fie protejate în Republica Moldova 35 de DO (33 – din Slovacia, 1 - din Republica Cehă și 1 - din Mexic).

Din cele expuse rezultă, că în Republica Moldova există cadrul normativ adecvat, eficient și suficient privind asigurarea protecției IG, DO și STG, inclusiv ce ține de asigurarea respectării drepturilor. Lasă de dorit activitatea de înregistrare a acestora la nivel național, ceea ce face imposibilă protecția lor la nivel internațional și european, iar în consecință aceste instrumente eficiente de promovare a exportului produselor autohtone de calitate, rămân neutilizate. De asemenea, rămâne neexploatat potențialul enorm al sistemului IG de dezvoltare rurală și a agroturismului, de creare a noi locuri de muncă și de stabilizare a forței de muncă la sate, de perpetuare a tradiției și în scop final, de promovare a imaginii țării.

1. Cu privire la intrarea în vigoare a Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană cu privire la protecția indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare

Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană cu privire la protecția indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare (în continuare – Acord), ratificat de către Uniunea Europeană la 26.10.2012, iar de către Republica Moldova la 27 decembrie 2012, intră în vigoare la 01.04.2013.

Prevederile Acordului se încadrează în dispozițiile viitoarei Zone de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC) și vor contribui la construirea unui parteneriat solid, care vizează promovarea și protecția produselor de calitate.

În conformitate cu prevederile Acordului, Republica Moldova urmează să asigure protecția celor 3188 de indicații geografice incluse în anexele la Acord și comunicate de UE, iar UE, pe de altă parte, urmează să asigure protecția celor 2 denumiri de origine (Ciumai și Românești) comunicate de Republica Moldova.

Punerea în aplicare a acestui Acord va contribui la recunoașterea, promovarea și prezența continuă a produselor moldovenești cu IG și DO pe piața UE.

Totodată, Acordul prevede asigurarea respectării drepturilor și protecția reciprocă a IG și DO ale unei părți pe teritoriul celeilalte părți ex officio, aceasta implică controlul piețelor interne, a conformității produselor, precum și a importului și exportului de mărfuri în vederea prevenirii încălcării drepturilor.

Aplicarea acestor prevederi poate fi realizată doar prin crearea unui sistem integrat de protecție a indicațiilor geografice și denumirilor de origine, care presupune desemnarea autorităților responsabile de implementarea și gestionarea acestuia.

În acest sens și în scopul executării prevederilor art. 33 și 34 ale Legii nr. 66/2008 a fost aprobată Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 644 din 19.07.2010 cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate și autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse în funcție de categoriile de produse și specificul acestora.

În conformitate cu prevederile art.7 al Acordului, Republica Moldova beneficiază de o perioadă de tranziție de 5 ani de la data intrării în vigoare a acestuia, pentru a întreprinde măsurile complementare în vederea stopării utilizării ilegale a indicațiilor geografice protejate, în special măsurile aplicabile la frontiera. De menționat, că această dispoziție specială nu trebuie să aducă atingere angajamentelor anterioare ale RM de a acorda protecție IG ale UE, derivate din acorduri internaționale privind protecția IG și asigurarea respectării lor, inclusiv angajamentelor asumate prin Aranjamentul de la Lisabona. Or, în conformitate cu acest Aranjament, în RM începând din 05.04.2001, se protejează cele mai faimoase și râvnite DO ale UE: Champagne, Cognac, Cahors, Xeres etc. Prin urmare, această perioadă de tranziție nu înseamnă nici de cum că producătorii din RM pot să producă și să exporte vinuri sub așa denumiri, deoarece aceasta constituie o încălcare.

De asemenea, în urma negocierilor, Acordul a fost semnat cu Declarația privind adăugarea unor noi indicații geografice ale Republicii Moldova - Cricova, Mileștii Mici și Divin, țara noastră urmând să realizeze toate procedurile în vederea înregistrării IG menționate conform prevederilor Legii nr. 66/2008.

Drept urmare, în scopul implementării prevederilor acestui Acord, urmează a fi elaborat un Plan de acțiuni ce urmează a fi întreprinse în vederea realizării obligațiilor ce revin Republicii Moldova în virtutea Acordului, precum și în vederea avansării protecției IG autohtone, cu implicarea plenară a tuturor instituțiilor vizate.

În scopul elaborării proiectului Planului de acțiuni, AGEPI a convocat 2 ședințe de lucru (la 25.09.2012 și 05.10.2012) cu participarea reprezentanților ministerelor Economiei, Agriculturii și Industriei Alimentare, Serviciului Vamal, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice, Agenției pentru Protecția Consumatorilor, Asociației Producătorilor de Divin și Brandy de Moldova, întreprinderilor de stat "CVC Mileștii Mici" și C.V. "Cricova" S.A. Autoritățile și-au desemnat reprezentanții săi în componența unui Grup de Lucru (GL) creat în scopul definitivării proiectului. Deoarece Serviciul Vamal a solicitat de la EUBAM concretizări privind procedurile ex-officio la frontieră, la care nu a parvenit nici un răspuns, activitatea GL a fost mai puțin eficientă. Totodată, atât MAIA, cât și "CVC Mileștii Mici" și C.V. "Cricova" S.A. și-au exprimat punctul lor de vedere referitor la înregistrarea Mileștii Mici și Cricova în calitate de IG și anume, că acest lucru nu îl consideră oportun, dorind să păstreze monopolul asupra acestor denumiri prin intermediul mărcilor.

Pentru depășirea acestei situații, AGEPI a propus în proiectul de modificare a Legii nr. 66/2008, inițiat de MAIA, includerea unor derogări ce ar permite atribuirea IG produselor obținute pe teritoriul complexelor declarate obiecte ale patrimoniului cultural național până la intrarea în vigoare a Legii. Până în prezent, poziția MAIA și a "CVC Mileștii Mici" și C.V. "Cricova" S.A. nu a fost comunicată. În același timp, proiectul de modificare a Legii 66/2008 este la etapa de coordonare.

Recent, proiectul Planului a fost coordonat suplimentar cu membrii GL desemnați de către autoritățile implicate. În linii generale, nu au parvenit careva propuneri, cu excepția

reprezentanților MAIA, care au comunicat că au mai multe obiecții pe care le vor expune ulterior. Proiectul planului se propune spre discuție în ședința Comisiei ([Anexa 7](#)).

Totodată, în realizarea acțiunilor ce țin de implementarea Acordului, în special cele ce țin de asigurarea protecției și respectării drepturilor ex-officio este necesar de implicat și Ministerul Afacerilor Interne, care inițial nu a fost implicat la etapa elaborării proiectului Planului de acțiuni.

2. Cu privire la rezultatele realizării chestionarului privind gradul de pregătire al autorităților competente în vederea implementării legislației în domeniul IG și a Acordului RM-UE

Mai sus au fost reflectate situația la zi și unele probleme existente în Republica Moldova referitor la funcționarea sistemului național de protecție a IG, DO și STG. Deși existent, cadrul instituțional este încă destul de inert, iar în consecință activitatea de înregistrare a IG, DO și STG este extrem de redusă.

În același timp, conform estimărilor mai multor specialiști din domeniu, Republica Moldova are un mare potențial în acest domeniu, însă doar existența unui cadru normativ adecvat nu poate asigura funcționarea sistemului, dată fiind necesitatea implicării în procesul de pregătire a documentelor necesare pentru înregistrarea IG, DO și STG, iar ulterior – în cel de producere, nu doar a producătorilor, dar și a autorităților competente responsabile de omologarea caietelor de sarcini, dar și de controalele oficiale, inclusiv de respectarea caietelor de sarcini etc. Și toate acestea în condițiile unui nivel scăzut de cunoaștere a avantajelor sistemului de protecție a IG, care este nou pentru Republica Moldova.

Reieșind din aceste realități, și în vederea elucidării situației reale precum și a gradului de pregătire a autorităților competente în vederea implementării legislației în domeniul IG și a Acordului RM-UE, la data de 20.02.2013 în adresa tuturor autorităților desemnate în conformitate cu Hotărârea Guvernului 644 din 19.07.2010 cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialități tradiționale garantate și a autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse, a fost expediat câte un chestionar, fiecare instituție fiind invitată să prezinte informația privind măsurile întreprinse în vederea creării mecanismelor necesare funcționării sistemului de protecție a IG și DO (detalii privind conținutul chestionarelor și sinteza răspunsurilor – în [Anexa 8](#)).

Astfel, reieșind din răspunsurile prezentate, situația în domeniul IG, DO și STG se prezintă astfel:

I. În ceea ce ține de activitatea autorităților responsabile de omologarea caietelor de sarcini (5 respondenți din 5)

1. Modificări ale actelor legislative au fost inițiate doar de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) și doar pentru domeniul vitivinicol;
2. De asemenea, doar în cadrul MAIA a fost creată o structură specializată în IG și DO;
3. Doar în domeniul vitivinicol au fost elaborate instrucțiuni/ghiduri privind procedura de omologare a caietelor de sarcini;
4. Nici una dintre autoritățile chestionate nu a plasat pe pagina web a instituției informații privind IG, DO și STG;
5. Doar MAIA a organizat lucrări de instruire a specialiștilor în vederea punerii în aplicare a sistemului de protecție a IG, DO, STG în domeniul reglementat;
6. Doar Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și MAIA au întreprins, într-o manieră neformală, lucrări de identificare a potențialelor produse cu IG, DO;

7. Doar în cadrul MAIA și Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a fost efectuată promovarea conceptelor de IG, DO;
8. Doar Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a inițiat/demarcat careva acțiuni/proiecte în vederea creării mediului necesar îndeplinirii atribuțiilor delegate în conformitate cu HG 644/2010;
9. Doar MAIA a confirmat că dispune de specialiști pregătiți în domeniul IG, DO, STG;
10. Toate autoritățile au confirmat necesitatea organizării de către AGEPI a unor cursuri de instruire/specializare în domeniul DO, IG, STG

II. În ceea ce ține de activitatea autorităților abilitate cu funcții de control (7 respondenți din 10)

1. Unicul domeniu în care au fost introduse careva modificări în actele normative în domeniul reglementat, cu referire la controalele oficiale ce țin de produsele cu IG, DO sau STG este cel vitivinicol; 2 respondenți (Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale (AGR) și Inspekția de Stat în Construcții) au afirmat că nici nu sunt necesare modificări ale actelor normative în domeniul reglementat.
2. Doar 2 respondenți (Centrul Național de Verificare a Calității Producției Alcoolice și Inspectoratul pentru supravegherea producției alcoolice) au efectuat careva pregătiri în vederea punerii în aplicare a procedurilor referitoare la controalele oficiale ce țin de produsele cu IG, DO și STG, alte 2 instituții nu au efectuat pregătiri, iar 1 instituție (AGR) a declarat că acest lucru nici nu este necesar.
3. Toți respondenții s-au pronunțat negativ asupra necesității creării unei structuri specializate în DO, IG, STG în cadrul instituției pe care o prezintă. Astfel, 3 instituții au declarat că nu au creat, iar altele 4 au declarat că nu este necesar să fie creată o structură specială.
4. De asemenea, unicul domeniu în care au fost întreprinse careva măsuri concrete de elaborare a ghidurilor, de plasare pe pagina web a instituției a informației referitor la controalele oficiale privind conformitatea produselor cu DO, IG, STG, de familiarizare/pregătire a specialiștilor în vederea efectuării controalelor oficiale privind conformitatea produselor cu IG, DO, STG în domeniul reglementat (training-uri, seminare, vizite de documentare, schimburi de experiență) este domeniul vitivinicol (acțiuni concrete fiind întreprinse atât de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice cât și de Centrul Național de Verificare a Calității Producției Alcoolice), restul instituțiilor nu au întreprins careva măsuri în acest sens, iar unele nici nu consideră necesar să o facă.
5. Nici unul dintre respondenți nu a identificat careva impedimente care urmează să fie depășite prin apelarea la ajutor extern.
6. Concomitent, 2 respondenți (Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice și Inspectoratul de Sta în Construcții) au declarat că au inițiat/demarcat careva acțiuni/proiecte în vederea creării mediului necesar îndeplinirii atribuțiilor delegate în conformitate cu HG 644/2010.
7. Cu toate că jumătate dintre respondenți au declarat că dispun de specialiști pregătiți în domeniul controalelor oficiale privind conformitatea produselor cu DO, IG, STG în domeniul reglementat, toți cu excepția unuia au confirmat necesitatea organizării de către AGEPI a unor cursuri de instruire/specializare în domeniul DO, IG, STG

Urmare răspunsurilor oferite atât de autoritățile responsabile de omologarea caietelor de sarcini, cât și de organele împuternicite cu controlul respectării acestora a devenit clar că:

1. Gradul de cunoaștere a sistemului de protecție a IG și DO este redus, cunoștințe specifice existând doar în unele domenii.

2. Cu toate că sistemul nu este bine cunoscut, acesta nici nu prezintă interes pentru autoritățile implicate, majoritatea răspunsurilor oferite de ambele grupuri de respondenți fiind superficiale, iar unele chiar vădit negative (nu dispunem de specialiști și nici nu avem nevoie).

3. Mecanisme clare de implementare a prevederilor legale și de asigurare a accesului facilitat al potențialilor beneficiari la sistem nu sunt create de nici una dintre instituții.

4. Practic, nici una dintre instituții nu a efectuat careva acțiuni de identificare a potențialelor produse cu IG în domeniul de competență.

Astfel, reieșind din rezultatele obținute se impun măsuri concrete ce urmează a fi întreprinse în vederea ameliorării situației, și anume:

1. Școlarizarea reprezentanților instituțiilor implicate în sistemul de protecție a IG și DO.

2. Realizarea de către fiecare instituție responsabilă de omologarea caietelor de sarcini în colaborare cu instituțiile responsabile de control a unor studii privind potențialii beneficiari ai sistemului, fiecare pe domeniul său de competență (în termeni definiți)

3. Revizuirea listei organismelor de control desemnate în conformitate cu HG 644/2010, deoarece unele dintre autoritățile desemnate sunt reorganizate (Agenția Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală a fuzionat cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor), altele nu dețin funcțiile corespunzătoare (Centrul Național de Verificare a Calității Producției Alcoolice, Centrul Vinificație și Tehnologie Alimentară al Institutului Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare nu sunt abilitate cu funcții de control).

4. Promovarea intensă, de către fiecare dintre instituțiile implicate, a sistemului de protecție a IG și DO.

5. Crearea de către fiecare instituție, pe domeniul său de reglementare, a mecanismelor clare ce urmează a fi utilizate de către potențialii beneficiari pentru a asigura protecția IG și DO sub formă de ghiduri, instrucțiuni, ordine etc.

3. Cu privire la aprobarea simbolurilor naționale asociate indicațiilor geografice protejate, denumirilor de origine protejate și specialităților tradiționale garantate

În baza HG nr. 485 din 05.07.2011, la data de 01.11.2011 a fost lansat Concursul pentru crearea simbolurilor naționale asociate indicațiilor geografice protejate (IGP), denumirilor de origine protejate (DOP) și specialităților tradiționale garantate (STG).

În cadrul ședinței din data de 16 martie 2012, Comisia națională pentru organizarea și desfășurarea concursului a desemnat câștigătorii. Totodată, Comisia a decis că până la înaintarea lucrărilor câștigătoare spre aprobare Guvernului în calitate de simboluri naționale asociate IGP, DOP și STG, câștigătorii concursului vor îmbunătăți lucrările pentru a le aduce în conformitate cu cerințele legislației cu privire la simbolurile publice.

Pe 10 septembrie 2012 la Ministerul Economiei a avut loc festivitatea de înmânare a premiilor câștigătorilor Concursului. Ulterior, simbolurile asociate IGP, DOP, STG, perfecționate de către autorii câștigători, au fost prezentate și examinate în cadrul ședinței Comisiei naționale din data de 29 ianuarie 2013 (Anexele [9](#) - [10](#)).

În conformitate cu art.4 alin.(5) al Legii nr.86 din 28.07.2011 cu privire la simbolurile publice, simbolurile naționale asociate IG, DO și STG urmează să fie aprobate de Parlament prin lege ordinara.

Informația se prezintă CNPI cu titlul de informare.

4 Cu privire la unele direcții prioritare de dezvoltare în domeniul protecției și promovării indicațiilor geografice și denumirilor de origine.

Reieșind din importanța incontestabilă pe care o au indicațiile geografice (IG) și denumirile de origine (DO) pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova, țară preponderent agrară, cu

tradiții bogate în producerea vinurilor de calitate și a altor produse agricole și alimentare, precum și a celor artisanale, în Strategia națională în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020 ([Anexa 11](#)) și în Planul de acțiuni ([Anexa 12](#)) au fost stabilite un șir de obiective, măsuri și acțiuni specifice orientate spre dezvoltarea sistemului de protecție a indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate în Republica Moldova.

Implementarea eficientă a obiectivelor referitoare la dezvoltarea sistemului de protecție a IG, DO și STG conform Strategiei revine fiecărei autorități competente, abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele agricole și alimentare cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.644 din 19 iulie 2010, în conformitate cu domeniile de competență, coordonate și sincronizate cu obiectivele strategiilor sectoriale de dezvoltare.

Toate autoritățile desemnate trebuie să instituie și să dezvolte, fiecare în domeniul său de competență, sistemele și procedurile specifice aferente recunoașterii, înregistrării și utilizării denumirilor de origine și indicațiilor geografice pentru produsele din domeniile reglementate, precum și înregistrării și producerii specialităților tradiționale garantate.

Punerea în aplicare a acestor instrumente valoroase ale marketingului are menirea să contribuie la dezvoltarea teritoriilor, atragerea investițiilor și a forței de muncă în zonele rurale, obținerea avantajelor economice și sociale.

Un rol aparte în dezvoltarea sistemului de protecție a indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate în Republica Moldova îi revine AGEPI - unica autoritate care acordă pe teritoriul Republicii Moldova protecție juridică indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate și Autoritatea competentă în cadrul Uniunii speciale a țărilor membre ale Convenției de la Paris și ale Aranjamentului de la Lisabona.

Pe parcursul ultimilor ani, în special după adoptarea Legii nr.66-XVI din 27.03.2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, AGEPI a întreprins multiple acțiuni în vederea sporirii capacităților instituționale și perfecționării mecanismelor de funcționare a sistemului dat. Aceste acțiuni în cea mai mare parte se referă la școlarizarea diferitor categorii de actuali și potențiali beneficiari ai sistemului, la diseminarea informației și promovarea sistemului ([Anexa 13](#)).

AGEPI, în comun cu Ministerul Economiei și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare au participat activ la negocierile Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană cu privire la protecția indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare și Acordului privind instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC).

Pentru avansarea proceselor de înregistrare a IG, DO, STG și promovarea produselor autohtone de calitate cu IG și DO și a STG este stringent necesară implicarea activă în acest proces a autorităților competente desemnate în conformitate cu HG 644 și conlucrarea strânsă între ele și AGEPI, în special în ceea ce privește organizarea acțiunilor de instruire atât pentru reprezentanții acestor instituții, cât și pentru producători și pentru autoritățile responsabile de asigurarea drepturilor.